

Veronika Pétiová

malý SPRIEVODCA ODPUSTKAMI

Znovuobjavenie
tohto daru milostí

VŠETKO,
ČO O NICH
POTREBUJETE
VEDIEŤ

malý
SPRIEVODCA
ODPUSTKAMI

Znovuobjavenie
tohto daru milostí

Veronika Pétiová

MAĽÝ SPRIEVODCA ODPUSTKAMI

Znovuobjavenie
tohto daru milostí

VŠETKO,
ČO O NICH
POTREBUJETE
VEDIEŤ

Vydal © Zachej.sk, 2024

Autor © JUDr. ICLic. Mgr. Veronika Pétiová, PhD. et PhD.

Grafika © Bookwork.sk

Redaktorka: Zuzana Ring

Jazyková korektúra: Michaela Gočalová

Modlitby východných tradícií boli prevzaté z *Manuale delle indulgenze. Norme e concessioni*, 1999. Použité na základe povolenia č. 328/2024.

© Amministrazione del Patrimonio della Santa Sede
Apostolica

© Dicastero per la Comunicazione- Libreria Editrice Vaticana

Hymny a modlitby súvisiace so získaním odpustkov prevzaté z liturgických kníh sú použité so súhlasom predsedu Liturgickej komisie KBS Mons. Stanislavom Stolarikom. Povoľenie bolo vydané v Košiciach, dňa 13. júna 2024.

Nihil obstat: prof. ThDr. Cyril Hišem, PhD.

Imprimatur: Mons. Bernard Bober, arcibiskup metropolita,
ABÚ Košice – Prot. č. 990/24, 20. 9. 2024

ISBN 978-80-8211-733-5

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovať v žiadnej podobe ani žiadnym spôsobom (elektronicky, mechanicky, fotokópiami ani iným spôsobom) bez súhlasu vlastníka autorských práv.

Pár slov na úvod

Ak by ste sa ma pred desiatimi rokmi opýtali na tému odpustkov v Katolíckej cirkvi, moja odpoveď by bola zrejme príliš všeobecná. Odpustky som akceptovala, občas som sa pokúsila nejaké získať, ale nerozumela som im. Pripadalo mi to náročné, mala som zmätok v tom, čo a kedy treba splniť na ich získanie. No a tiež som niekedy bola skeptická, či sa mi to vôbec podarí. Zdalo sa mi až nemožné získať úplné odpustky, tak som sa zmierovala s tým, že snáď nadobudnem aspoň tie čiastočné. Možno sa niekde v tomto nachádzate aj vy.

Môj postoj k odpustkom sa zmenil, keď som začala pracovať na Apoštolskej penitenciárii vo Vatikáne. Tam som mohla objaviť krásu a dôležitosť odpustkov. Prichádzali nám žiadosti o udelenie odpustkov prakticky z celej Cirkvi, z rozličných krajín a svetadielov. Začala som uvažovať nad tým, že ak by bolo také ťažké až priam nemožné získať odpustky, načo by ich teda veriaci z celého sveta žiadali? Tam niekde sa začína môj príbeh o dôležitosti odpustkov v mojom živote viery.

Za posledné desaťročia vidíme nárast žiadostí o odpustky v Cirkvi. Veriaci si uvedomujú ich dôležitosť a sú súčasťou ich osobnej zbožnosti. Túžim po tom, aby to zažili aj veriaci na Slovensku, aby objavili dar a dôležitosť odpustkov a mohli z nich čerpať vo svojom duchovnom živote.

Vám, drahí čitatelia, ktorí budete čítať túto brožúrku, prajem, aby ste zažili dotyk Božieho milosrdenstva aj skrze dar odpustkov v Cirkvi, ktoré nie vždy boli v dejinách správne vysvetľované a praktizované. Aby to, čo niekedy rozdeľovalo, dnes spájalo a privádzalo bližšie k Bohu.

Odpustky sú odpustením
časného trestu pred Bohom
za hriechy vzhľadom na vinu
už zotretú, ktoré vhodne
disponovaný veriaci za istých
a určených podmienok dosahuje
pomocou Cirkvi, ktorá ako
vysluhovateľka vykúpenia
s autoritou spravuje a udeľuje
poklad zadost'učinení Krista
a svätých.

Čo sú to odpustky

Definícia odpustkov je vyjadrená v kánone 992 *Kódexu kánonického práva*: „Odpustky sú odpustením časného trestu pred Bohom za hriechy vzhľadom na vinu už zotretú, ktoré vhodne disponovaný veriaci za istých a určených podmienok dosahuje pomocou Cirkvi, ktorá ako vysluhovateľka vykúpenia s autoritou spravuje a udeľuje poklad zadostučinení Krista a svätých.“ Podľa náuky Cirkvi, každý spáchaný hriech so sebou prináša vinu a trest. Vina za hriechy nám je odpustená vo sviatosti pokánia, avšak trest zostáva (nejde však o trest v zmysle trestno-právnej sankcie). Tresty za hriechy si môžeme odpykať po smrti v očistci. No existujú aj iné možnosti, ako sa časných trestov za hriechy zbaviť už tu na zemi, respektíve ich zredukovať – dobrými skutkami, pokáním, ale najmä získaním odpustkov, ktoré Cirkev udeľuje z nevyčerpatelného pokladu zásluh Ježiša Krista a svätých. Získaním odpustkov sa zbavujeme trestov za hriechy, avšak bolo by nesprávne chápať to ako vykonanie či splnenie si úlohy, ktorú mám. Človek nikdy nebude schopný zadostučiniť za svoje hriechy, splatiť dlh za všetko to, čo vykonal. To už spravil Kristus svojou obetou na kríži, raz a navždy. Človek si nezaslúži odpustky, nepatria mu. Odpustky sú absolútnym darom Božieho milosrdenstva a je len na nás, či tento dar prijmem.

Katechizmus Katolíckej cirkvi podáva definíciu tejto náuky nasledovne: „Treba mať na zreteli, že hriech má dvojaký následok. Ťažký hriech nás pozbavuje spoločenstva s Bohom, a preto nás robí neschopnými večného života, ktorého pozbavenie sa volá ‚večný trest‘ za hriech. Na druhej strane, každý hriech, aj všedný, má za následok nezdravé pripútanie k stvoreniam, ktoré potrebujú očistenie či už tu na zemi, alebo po smrti, v stave nazývanom očistec. Toto očistenie oslobodzuje od takzvaného ‚časného trestu‘ za hriech. Obidva tieto tresty sa nemajú chápať ako určitý druh pomsty, ktorou Boh postihuje zvonku, ale skôr ako tresty vyplývajúce zo samej povahy hriechu. [...] Odpustenie hriechu a obnovenie spoločenstva s Bohom má za následok odpustenie večných trestov za hriech. Ale časné tresty za hriech zostávajú“ (KKC 1472, 1473).

Je dôležité upriamiť náš pohľad na ďalší rozmer odpustkov, a to na rast v čnostiach a kresťanskej láske. Odpustky nie sú v žiadnom prípade len prostriedkom, ktorým sa odstraňujú tresty za hriechy. Úlohou odpustkov je aj pomáhať človeku v napredovaní. Udelené odpustky znižujú (čiastočné odpustky) alebo úplne snímajú (úplné odpustky) všetku vinu získanú za hriechy, ktorá bráni človeku tvoriť úzke spoločenstvo s Bohom. Podľa obrazu Stvoriteľa, odpustky umožňujú kajúcemu a vyspovedanému veriacemu nachádzať pomoc v tejto špeciálnej forme lásky Cirkvi, pomáhajú mu zanechať starého človeka a obliecť si nového.

Ďalší – dovoľm si povedať, že ten najdôležitejší – rozmer odpustkov je fakt, že sa nimi vyjadruje bezbrehá

Človek nikdy nebude schopný
zadosťučiniť za svoje hriechy,
splatiť dlh za všetko to,
čo vykonal. To už spravil Kristus
svojou obetou na kríži,
raz a navždy.

Tam, kde vstupuje
Božie milosrdenstvo,
tam sa všetko rodí nanovo,
tam sa všetko obnovuje,
tam sa všetko uzdravuje.